

SEANCES DU MERCREDI 19 DECEMBRE 1984
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 19 DECEMBER 1984ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DU MATIN
OCHTENDVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 882.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1985.

Projet de loi contenant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1985.

Projet de loi ajustant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1984.

Discussion générale (suite). — *Orateurs*: M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, Mme N. Maes, M. le Président, p. 882.

Projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote d'articles:

A l'article 1er: *Orateurs*: M. De Smeyter, M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, M. Wyninckx, p. 888.A l'article 13bis (nouveau): *Orateurs*: M. De Smeyter, M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 892.A l'article 13ter (nouveau): *Orateurs*: M. Paque, M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 892.Ann. parl. Sénat — Session ordinaire 1984-1985
Parlem. Hand. Senaat — Gewone zitting 1984-1985

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 882.

ONTWERPEN VAN WET (Bespreking):

Ontwerp van wet houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1985.

Ontwerp van wet houdende de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1985.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1984.

Algemene bespreking (voortzetting). — *Sprekers*: de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, mevrouw N. Maes, de Voorzitter, blz. 882.

Ontwerp van wet houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij artikel 1: *Sprekers*: de heer De Smeyter, de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, de heer Wyninckx, blz. 888.Bij artikel 13bis (nieuw): *Sprekers*: de heer De Smeyter, de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 892.Bij artikel 13ter (nieuw): *Sprekers*: de heer Paque, de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 892.

Projet de loi ajustant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1984.

Discussion et vote des articles, p. 893.

Projet de loi contenant le budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1985.

Discussion et vote d'articles:

Au tableau budgétaire: *Orateurs*: M. Humblet, M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, M. le Président, p. 894.

ORDRE DES TRAVAUX:

Orateurs: M. Wyninckx, M. le Président, p. 892.

Ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1984.

Beraadslaging en stemming over de artikelen, blz. 893.

Ontwerp van wet houdende de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1985.

Beraadslaging en stemming over artikelen:

Bij de begrotingstabel: *Sprekers*: de heer Humblet, de heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, de Voorzitter, blz. 894.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Sprekers: de heer Wyninckx, de Voorzitter, blz. 892.

PRESIDENCE DE M. LEEMANS, PRESIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER LEEMANS, VOORZITTER

M. Coen, secrétaire, prend place au bureau.

De heer Coen, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 35 m.

De vergadering wordt geopend te 10 u. 35 m.

CONGES — VERLOF

Mme Coorens, MM. Belot, pour d'autres devoirs; Geldolf, pour raison de santé, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce matin.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Coorens, de heer Belot, wegens andere plichten; de heer Geldolf, om gezondheidsredenen.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE RIJKS MIDDELENBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE RIJSSCHULDBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE RIJSSCHULDBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Hervatting van de algemene behandeling

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES VOIES ET MOYENS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA DETTE PUBLIQUE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA DETTE PUBLIQUE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij hervatten de algemene behandeling van de ontwerpen van wet betreffende de Rijksmiddelenbegroting en de Rijksschuldbegroting.

Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs aux budgets des Voies et Moyens et de la Dette publique.

Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik neem mij voor dit betoog te beginnen met een antwoord op de precieze vragen en het te beëindigen met een paar bredere beschouwingen.

De heer Lahaye heeft vragen gesteld in verband met de methodes en de criteria die aan de basis liggen van het organiseren van zendingen in het kader van de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel. Aangezien het antwoord op deze vragen nogal omstandig is, zal ik het aan de diensten van de Senaat overzenden in plaats van het hier op deze tribune voor te lezen.

M. Delmotte m'a demandé quelles étaient les prévisions pour 1985 en matière d'importation et d'exportation. Je fournirai aux services du

Sénat, qui pourront le transmettre à l'honorable membre, un tableau précisant sur quelles bases se fondent les prévisions conjoncturelles, selon qu'elles sont établies par le ministère des Affaires économiques en juillet 1984, par l'OCDE en novembre 1981, puis en juillet 1984, et enfin par la CEE, dans le budget économique 1984-1985 datant d'octobre 1984.

Il va de soi que le gouvernement doit s'inspirer de l'ensemble de ces prévisions.

De heer Wyninckx meent dat de gunstige evolutie van de handelsbalans in 1984 niet het gevolg is van een fundamentele verbetering van onze economie, maar slechts het resultaat van een gunstige internationale conjunctuur in 1984.

Ik antwoord hierop het volgende. De door de regering genomen maatregelen met betrekking tot het herstel van de competitiviteit en de rendabiliteit van het bedrijfsleven hebben reeds na verloop van een betrekkelijk korte periode de verhoging in de hand gewerkt van de uitvoer van de exportbedrijven die over een produktie- en dienstengamma beschikken dat reeds op de buitenlandse markten was afgestemd en waarvan de prijzen nu opnieuw de internationale concurrentie het hoofd bieden. Hierdoor heeft de uitvoer van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie reeds in 1982 en in 1983 een hoger reëel groeitempo kunnen realiseren dan de wereldhandel. Voor 1984 betwist niemand de goede resultaten tot op heden behaald.

Voor 1985 wordt door diverse instellingen een verdere verbetering van onze handelsbalans in het vooruitzicht gesteld, zelfs indien de wereldhandel in zijn geheel minder expansief zou zijn dan in 1984.

De EG voorspelt voor 1985 een groei in waarde van onze export van 8,1 pct. tegen een groei in waarde van de import van 6,1 pct. In volume, dus in reële termen, zou de groei van de export 4,1 pct. bedragen, terwijl de import slechts 2,1 pct. in volume zou toenemen.

De OESO voorspelt voor 1985 voor de Belgische export van nijverheidsgoederen een toename van het marktaandeel van 1 pct. De groei van de export van nijverheidsgoederen zou stijgen met 6,7 pct., terwijl de totale internationale markt voor deze goederen slechts met 5,75 pct. zou toenemen. Ons aandeel zou dus volgens deze prognose met 1 pct. toenemen in 1985.

Dit alles illustreert duidelijk dat ons produktieapparaat zich aanpast aan de noden van de internationale markt en dat dit gelukkig reeds vruchten afwerpt.

Voici pour les questions relatives au commerce extérieur qui m'étaient plus directement adressées, en raison de mes compétences au sein du gouvernement.

J'en viens à celles concernant la dette publique.

M. de Wasseige m'a demandé quelle était la situation de la Belgique, en matière de dette publique extérieure, en devises, par comparaison avec celle d'autres pays.

Je me permets de renvoyer l'honorable membre à l'excellent rapport de M. Vermeiren dans lequel un tableau comparatif donne la position de la Belgique et celle d'autres pays de la Communauté.

Je vous épargnerai les énumérations de chiffres, me bornant à signaler que la proportion de la dette en devises, exprimée en pourcentage de la dette globale, dans des pays comme le Danemark, la Grèce et l'Irlande, est plus élevée qu'en Belgique. D'autres pays occupent une situation plus favorable que la nôtre: le Luxembourg et les Pays-Bas n'ont pas de dette en devises. Pour la Grande-Bretagne, nous ne disposons d'aucun élément.

Sans être particulièrement brillante, notre position n'est pas la plus mauvaise, et nul ne le conteste.

Pourquoi le gouvernement n'a-t-il pas envisagé de ramener la dette en devises à des proportions acceptables? M. Deworme a posé la question.

Le recours à l'emprunt en devises a été motivé par le manque de possibilités de trouver, sur le marché intérieur, les fonds nécessaires au financement des besoins de l'Etat. Ce manque de liquidités résultait, principalement, de l'exportation de capitaux, source de déficit dans notre balance des paiements.

Dans la mesure où la situation se redressera, le Trésor pourra, dans un premier stade, ralentir l'augmentation de sa dette en devises et procéder ensuite au remboursement de certaines dettes étrangères.

La situation de notre marché intérieur est très fluide et le déficit de la balance des paiements est en nette diminution. Nous pouvons donc être relativement, sinon résolument optimistes en la matière, puisque, déjà pour le second semestre de cette année, les comptes courants de notre balance des paiements présenteront un solde bénéficiaire et que, pour la

première fois depuis 1976, les opérations courantes enregistreront aussi un solde positif en 1985.

Je le répète, notre marché intérieur est très fluide et le déficit de la balance des paiements se résorbe de manière spectaculaire, ce qui nous permet de couvrir une très large part de nos besoins en financements par appel au marché intérieur.

Si cette situation se maintient, voire s'accroît, et que simultanément notre déficit budgétaire est ramené à des normes acceptables, ce qui nécessitera une exécution rigoureuse du plan de relance du gouvernement, il sera possible d'envisager une diminution de notre dette en devises.

D'autres intervenants et en particulier M. Deworme s'interrogent à propos de la stratégie que le gouvernement envisage de choisir parmi les solutions décrites au Sixième congrès des économistes de langue française en vue de réduire le poids de la charge de la dette.

Je vous invite, si vous ne l'avez déjà fait, à jeter un coup d'œil sur l'excellent rapport rédigé par M. Dupré, au nom de la commission du Budget de la Chambre, et notamment sur le passage où un membre expose son point de vue quant au problème des charges de la dette publique et aux éventuelles solutions à y apporter.

Pour ne rien vous cacher, l'éminent membre dont question est M. Henrion à qui chacun reconnaît une autorité indiscutée et indiscutable en matière financière. Comme lui, j'estime qu'il n'y a pas de solution miracle capable de réduire le poids de la charge de la dette.

Par ailleurs, les travaux du Sixième congrès des économistes de langue française, auquel se réfère M. Deworme, mettent en évidence que, d'une part, un certain nombre de mesures, telles que la réévaluation voire la vente du stock d'or, sont purement illusoire, d'autres restant fort hypothétiques.

Quoi qu'il en soit, la trésorerie a étudié et suit toujours de très près différentes alternatives, dont il est souvent question ces derniers temps, en matière d'émission d'emprunts.

Puisqu'on a évoqué les emprunts indexés, permettez-moi de vous rappeler les conclusions de l'analyse approfondie faite à ce sujet.

Le problème de l'indexation des actifs financiers, et donc de l'épargne mobilière, a fait l'objet de nombreuses études au cours des dernières années. L'OCDE et le groupe de travail « Marché des valeurs mobilières » du Comité monétaire de la Commission économique européenne ont publié des rapports à ce propos.

En Belgique, tant la commission De Voghel que le Conseil supérieur des finances ont émis des avis en la matière. Ces études mettent en lumière certains avantages attachés à l'indexation de l'épargne mobilière et en soulignent davantage encore les inconvénients.

Il s'en dégage qu'une unanimité a estimé que l'indexation des créances financières implique une abdication face au phénomène de la hausse des prix, de nature à entretenir, sinon à amplifier, les poussées inflationnistes.

Les rapports soulignent que toute initiative d'indexation limitée risque de s'étendre et de se généraliser rapidement à toutes les formes d'épargne financière.

Une telle extension ou généralisation entraînerait inévitablement l'indexation des crédits et des dettes et, par conséquent, un fléchissement de la propension à investir.

Des distorsions risquent également de se produire, le détenteur d'obligations indexées étant privilégié par rapport à celui d'actifs financiers non indexés et, plus particulièrement, par rapport à l'actionnaire, détenteur de valeurs à risque.

Tant le rapport De Voghel que l'avis du Conseil supérieur des finances soulignent le danger, pour le marché belge, de la généralisation de la formule, même s'il n'était procédé qu'à des expériences réduites et isolées.

La présence simultanée, sur notre marché, d'emprunts indexés et non indexés risque de susciter des opérations d'arbitrage pouvant provoquer de grandes difficultés au niveau de la régulation du marché.

On ne peut, par ailleurs, oublier que les formules d'indexation ont essentiellement pour but de protéger l'investisseur ou l'épargnant contre l'effet de l'érosion monétaire. Cet effet est donc complètement mis à charge de l'emprunteur et les expériences dans plusieurs pays ont démontré que ce dernier paie finalement très cher l'avantage temporaire que lui procure le paiement d'un intérêt moins élevé.

Ainsi, les expériences auxquelles certains pays ont procédé — par exemple, la France avec l'emprunt Pinay et l'emprunt Barre — n'ont guère été concluantes et n'ont pas été renouvelées. Actuellement, parmi

les marchés financiers développés, seule l'Angleterre connaît des formes d'indexation applicables à la petite épargne. Elles sont essentiellement justifiées par un souci de justice sociale et connaissent un certain succès, notamment parce qu'elles comportent des avantages fiscaux.

Enfin, on peut s'interroger sur l'opportunité politique d'introduire une indexation d'actifs financiers basée sur l'évolution de l'indice des prix à un moment où d'autres catégories de revenus sont, elles, soumises à des mesures de désindexation.

Il est clair que, de toute façon, il ne peut être question d'une mesure générale applicable à tous les emprunts à émettre par l'Etat. L'expérience éventuelle devrait donc être nécessairement limitée. Peut-on raisonnablement prétendre que l'avantage très réduit qui en résulterait pour le budget de la Dette publique justifie de courir les risques évoqués il y a quelques instants?

Je voudrais encore rappeler que la Commission de la Communauté économique européenne, dans une communication du 1er juillet 1983, relative à la discipline et à la gestion budgétaires, avait suggéré l'exclusion, ou tout au moins la limitation de certaines pratiques de financement, parmi lesquelles figurent l'émission de titres de la dette publique à des conditions de faveur, le recours massif aux émissions à court terme et l'indexation de la dette publique.

Je ne m'étendrai pas sur d'autres suggestions qui existent en la matière. On a parlé du rôle du consortium, on a évoqué la possibilité de créer des consortiums rivaux ou, tout au moins, alternatifs, dans ce bon esprit, très libéral, de promouvoir la concurrence. On a proposé d'émettre des emprunts selon un système d'offres publiques, fort répandu aux Pays-Bas et dénommé *tendersysteem*. On a parlé d'ouvrir au public le marché des certificats de trésorerie, qui en Belgique, n'est réservé qu'aux institutions financières et aux investisseurs institutionnels.

Ces suggestions intéressantes présentent chacune des avantages et des inconvénients, mais je suis enclin à croire que les derniers sont plus importants que les premiers.

Une analyse en profondeur des différentes solutions démontre — du moins c'est la conclusion à laquelle j'arrive, mais je n'affirme pas que je changerai pas d'avis si des arguments plus convaincants se présentent — que celles-ci ne sont pas applicables à notre cas spécifique. N'oublions pas que nous sommes un des plus grands emprunteurs au monde. A l'étranger, un emprunt de 20 ou de 30 milliards de francs belges est déjà considéré comme un grand emprunt.

Nous, nous lançons par an trois emprunts classiques de cent milliards chacun en moyenne. Cela représente au total trois cents milliards; aux yeux de l'étranger, il s'agit là d'emprunts très importants.

Il faut en tenir compte notamment quand on parle de consortium. Lorsqu'il faut récolter annuellement quatre ou cinq cents milliards sur le marché intérieur, *alle hens aan dek*, on n'a pas toujours la possibilité de se montrer difficile. Il faut faire appel à toutes les institutions existantes et les mobiliser.

Imaginez un petit consortium qui ferait la concurrence à un grand, que nous connaissons et qui n'est pas composé exclusivement de banques.

Le consortium des banques regroupe les plus importantes banques du pays et, entre autres, les trois principales. Que ferait-on sans les trois plus importantes banques du pays pour récolter des fonds? Dans ce consortium se retrouvent également les caisses privées et certaines institutions publiques de crédit.

Il ne s'agit donc pas d'un petit monopole réservé à quelques institutions financières, comme d'aucuns s'imaginent, mais au contraire, de la mobilisation de tous les organismes susceptibles de nous récolter de l'argent.

Imaginons que pour trouver cent milliards, je décide d'ignorer cet état de fait et de m'adresser à quelques « privés » en Belgique afin de susciter la concurrence et d'obtenir ainsi de meilleures conditions. C'est impossible dès qu'il faut réunir des sommes aussi élevées. L'idée en soi paraît alléchante et ne m'est pas tout à fait antipathique, ne fût-ce que parce qu'elle est conforme à mes convictions, à savoir qu'il est avantageux de créer des conditions de concurrence. Toutefois, à mon grand regret, cette idée ne me paraît pas applicable tout simplement parce que les circonstances ne nous le permettent pas.

Je ne m'étendrai pas davantage sur d'autres formules, bien que certaines soient très intéressantes.

La trésorerie suit cela de très près — c'est son devoir — et continuera de le faire. Je tiens à souligner qu'elle s'est toujours parfaitement acquittée de ses obligations.

Er werden verschillende vragen gesteld in verband met de fiscaliteit door de heren De Smeyter, de Wasseige en Debussère. Ze gaan niet akkoord wanneer ik zeg dat de fiscale druk tijdens de huidige regering niet is gestegen.

Op gevaar af van echt vervelend te worden, herhaal ik een laatste maal mijn verklaringen betreffende de evolutie van de fiscale en parafiscale druk onder deze regering. Ik verwijs daarbij naar het antwoord dat ik heb verstrekt tijdens de besprekingen in de commissie en dat u terugvindt op de bladzijden 34 tot 37 van het verslag van de heer Vermeiren. Ik beweer dat de fiscale druk uitgaande van de Staat, dus de directe en de indirecte belastingen samen waarvoor de regering en de minister van Financiën in het bijzonder rechtstreeks verantwoordelijk zijn, tijdens deze legislatuur stabiel is gebleven op 29,2 pct. van het bruto nationaal produkt.

S'il existe des cas où des personnes physiques sont taxées à cent pour cent, le taux marginal maximum de taxation est toutefois de 72,2 p.c. pour les revenus imposables, supérieurs à quatre millions. Le taux moyen de l'impôt des personnes physiques ne peut dépasser 67,5 p.c.; compte tenu des décimes additionnels communaux de quelque 7 p.c., ce qui correspond à la moyenne nationale, on obtient le taux marginal maximum de 72 à 72,5 p.c.

Pour rappel, les cotisations sociales, auxquelles il est souvent fait référence, ne sont pas des impôts et viennent en déduction de la base imposable.

Enfin, il faut remarquer que pour justifier le taux de taxation de 100 p.c., certains font état de la majoration pour absence de versements anticipés, laquelle s'ajoute à l'impôt normalement dû.

De tels cas ne se rencontrent pas souvent dans la réalité. Les bénéficiaires de revenus autres que ceux des salariés effectueront pour la plupart des versements anticipés suffisants pour éviter la majoration.

De heer De Smeyter en de heer de Wasseige hebben de vraag gesteld of het vooropgezette resultaat inzake het netto te financieren saldo voor 1984 zal worden bereikt. Zoals ik reeds in de commissie van de Kamer zowel als in deze van de Senaat heb verklaard, laten de indicaties waarover wij thans — dus in de tweede helft van december — beschikken, ons toe te geloven dat het NFS 1984 niet op betekenisvolle wijze zal afwijken van de harraming die wij hebben gedaan en die u terugvindt in de algemene toelichting bij de Rijksmiddelenbegroting, namelijk 516,4 miljard.

De regering is er zich uiteraard van bewust dat bepaalde maatregelen die in 1984 werden getroffen, niet kunnen worden herhaald in 1985. Het betreft hier meer in het bijzonder de inschrijving op de begroting 1985 van de wedden die voor december 1984 moeten worden uitbetaald in de openbare sector. Het gaat hier om een bedrag van circa 26 miljard en niet om 60 miljard, zoals de heer de Wasseige meent.

De raming van het netto te financieren saldo 1985 houdt rekening met alle uitgaven die de begroting zullen bezwaren, dus ook met de wedden van de maand december 1984 die in januari 1985 zullen worden uitbetaald.

De heer Debussère heeft vragen gesteld in verband met de schatkistcertificaten toegekend aan de grote steden. Hij beweert dat verschillende uitgaven niet zijn opgenomen in de begroting 1983, onder meer de schatkistcertificaten toegekend aan de grote steden in het kader van hun toetreding tot het hulpfonds 208. De schatkistcertificaten die met het oog op de sanering van de financiële toestand van de steden Luik, Antwerpen en Brussel werden uitgegeven, dienen enkel als waarborg van de Staat om het Gemeentekrediet toe te laten voorschotten te verstrekken aan deze steden. Deze voorschotten werden achteraf gerecupereerd op het aandeel van deze steden in het Gemeentefonds. Die operatie had voor de Staat dus geen enkele uitgave tot gevolg en had derhalve geen invloed op het netto te financieren saldo.

La question a été posée de savoir comment le gouvernement justifie sa prévision de croissance du produit national brut de 1,5 p.c. en volume et de 5 p.c. en prix pour 1985. La croissance de 1,5 p.c. en volume attendue pour 1985 résulte de la poursuite prévue de l'augmentation des investissements des entreprises, poursuite entamée en 1984, et d'une contribution positive du solde net des échanges avec l'extérieur favorisés par le maintien de la compétitivité de l'économie.

Ces deux facteurs feront plus que compenser la faiblesse de la consommation privée et de la consommation publique qui résulte de la nécessaire poursuite de l'assainissement des finances publiques.

Compte tenu des incertitudes propres à toute prévision économique, ces prévisions ne diffèrent pas fondamentalement de celles retenues par

d'autres organismes. Je cite la comparaison entre les prévisions du budget économique, de la Commission des Communautés européennes, de l'OCDE, de l'Ires et enfin, *last but not least* —, une agréable surprise — celles des professeurs Vuchelen et Gleisjer qui annoncent une augmentation en volume de 3,5 p.c. pour l'année prochaine. J'espère, bien sûr, que ces deux professeurs ont raison. Je ne suis pas toujours d'accord avec leur prise de position en d'autres matières.

M. Wyninckx. — Vous êtes d'accord avec leurs prévisions quand on est d'accord avec vous!

M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Oui, monsieur Wyninckx, c'est exactement cela, je suis d'accord avec leurs prévisions quand elles sont favorables; dans le cas contraire, je le suis beaucoup moins. Je serais heureux si l'augmentation en question pouvait être de 3,5 p.c. au lieu de 1,5 p.c.

Je vous rappelle ce que j'ai dit lors de mon exposé introductif: une différence de 1 p.c. en plus du produit national brut signifiera 15,3 milliards de recettes supplémentaires; une différence de 1 p.c. en moins représentera au contraire 15,3 milliards de recettes en moins.

Par conséquent, si les deux professeurs que je viens de citer ont raison, cette augmentation supplémentaire de 2 p.c. devrait nous procurer 30 milliards de recettes supplémentaires.

Vous imaginez aisément la joie du futur ministre des Finances si cette perspective pouvait se réaliser! Ce que je lui souhaite d'ailleurs de tout cœur.

En matière d'investissements, M. de Wasseige a posé la question de savoir si leur évolution dans le secteur industriel était vraiment aussi favorable que le gouvernement le prétend.

Selon les dernières données disponibles, à savoir les déclarations à la TVA, pour les huit premiers mois de 1984, les investissements ont augmenté de 17 p.c. en valeur — il faut déduire le taux d'inflation pour arriver à un accroissement, en termes réels, en volume — 17 p.c. en valeur par rapport à la période correspondante de 1983.

L'augmentation des investissements industriels est de 11,4 p.c. en valeur, toujours par rapport à la période correspondante de 1983.

De heer Gerits heeft gisteren gevraagd of er in Alinvest 1 en Alinvest 2 voldoende werkmiddelen zijn om Blue Bell te financieren. In verband met het reconversiebeleid voor Limburg kan ik het volgend overzicht geven over de werkmiddelen van Alinvest 1 en 2.

De trekkingsrechten, waarover Alinvest 1 bij de Nationale Maatschappij voor de restructurering van de nationale sectoren beschikt, bedragen 1 miljard waarvan aangevraagd en toegestaan 885 miljoen en op het ogenblik geëngageerd zijn 630 miljoen. Er blijft dus in kas het niet-geëngageerde verschil, 255 miljoen. Theoretisch is dus beschikbaar de 255 miljoen in kas verhoogd met het verschil tussen de 1 miljard trekkingsrechten en de 885 miljoen die zijn toegestaan, ofte 115 miljoen, wat een totaal geeft van 370 miljoen.

Bij Alinvest 2 is de berekening eenvoudiger: de trekkingsrechten bedragen 680 miljoen waarvan tot op heden forfaitair 50 miljoen werd vrijgegeven. Het verschil blijft dus geëngageerd, zegge 630 miljoen.

Het volstaat dat Blue Bell een aanvraag tot steun indient bij Alinvest 1 om tegemoet te kunnen komen aan de problemen die zich voordoen.

Mevrouw N. Maes. — Dit is dus de gang van zaken.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Nog in verband met investeringen heeft mevrouw Maes vijf vragen gesteld, die ik even herhaal om het antwoord duidelijker te maken.

Ten eerste, hoeveel « invests » werden er opgericht?

Mevrouw N. Maes. — Ik heb er zeven genoemd, mijnheer de Vice-Eerste minister.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — U kent ze dus?

Ten tweede, welk is het bedrag van hun werkmiddelen?

Mevrouw N. Maes. — Heb ik u ook gezegd.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Als u alles weet, waarom stelt u dan vragen?

Mevrouw N. Maes. — Ik heb u de vraag gesteld: hoeveel van die rechten zijn geëngageerd?

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — U is zo zenuwachtig dat u niet alleen vragen stelt waarop u het antwoord kent maar bovendien blijkbaar niet geïnteresseerd is in het antwoord dat ik zal geven.

Mevrouw N. Maes. — Ik heb gisteren gezegd dat u niet luistert. Dit blijkt nu weer.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Ik zal mijn antwoord bezorgen via het verslag.

Mevrouw N. Maes. — Nu weet ik nog niet voor hoeveel trekkingsrechten er geëngageerd is, maar dit weet u waarschijnlijk ook niet.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — U zal mijn antwoord kunnen lezen.

Na op deze punctuele vragen een punctueel antwoord te hebben verschaft, zou ik bij wijze van afronding van mijn antwoord en van onze discussie over de Rijksmiddelenbegroting die zeer leerrijk en — zoals altijd — interessant was, de financiële problematiek willen situeren in een ruimer perspectief. Ik bedoel hiermee zowel de tijdschizont als de geografische context.

Wanneer wij een weliswaar vrij grove schets willen maken van de grote maatschappelijke gebeurtenissen, niet alleen in ons land maar in heel West-Europa sedert de tweede wereldoorlog, dan zouden we kunnen beginnen bij de jaren vijftig. Het waren de jaren van hard werken, en wederopbouw, de jaren waarin de wonden van de tweede wereldoorlog werden gedicht en genezen. In 1958 werd zulks dan op zeer tastbare en concrete manier weergegeven, door de oprichting van de Europese Gemeenschap. Landen die eeuwenlang op gespannen voet met en tegen elkaar hadden geleefd, sloten zich solidair aan, om blok te vormen tegen de supermogendheden en de nieuwe, sterk opkomende naties en eveneens om hun situatie te verbeteren.

De jaren zestig kan men het best bestempelen als jaren van de euforie. De diverse economieën waren opnieuw volledig opgebouwd, een grote eengemaakte Europese markt scheen zo voor het grijpen te liggen. Er werd een welvaartsstaat opgericht waaraan we allen met enthousiasme hebben meegewerkt en waarvan niemand kon of durfde te vermoeden dat hij reeds de kiemen zelf van zijn eigen ondergang meevoerde en aankweekte. De hoofdbetrachting van toen was de zekerheid: men had van alles meegemaakt, men had veel zaken verloren of zien stukslaan. Met veel moeite was alles weer opgebouwd. Dat alles moest nu worden veilig gesteld. Het streven naar internationale veiligheid en zekerheid, naar economische en sociale zekerheid werd de hoofdbekommering. Het is maar nadien dat men heeft beseft dat zo'n streven naar zekerheid gemakkelijk afglijdt naar conservatisme, naar het verlangen te behouden wat men heeft, zonder nog te letten op de nieuwe uitdagingen die komen opdagen.

Het mooie westers ideaal van de jaren zestig, de droom van vrijheid en democratie in een gewaarborgde goed uitgebalanceerde zekerheid en veiligheid, kreeg een eerste morele opdoffer door het trauma van de Vietnam-oorlog. Begin van de jaren zeventig werd dan het fundament zelf van onze zogenaamde economische sterkte en onafhankelijkheid op losse schroeven gezet, toen bleek dat het volstond dat een paar machtige olielanden hun kranen dichtdraiden opdat hier heel ons economisch apparaat zou stilvallen.

De droom was voorbij. Waar enkele jaren voordien nog vurige pleidooien werden gehouden voor *zero economic growth*, ZEG, zaten we nu — veel sneller dan al die profeten hadden voorspeld — midden in ZEG en niemand wist raad. Ik overdrijf niet als ik zeg dat historici de jaren zeventig voor Europa zullen omschrijven als de jaren van paniek, vertwijfeling en voor sommige landen zelfs als de jaren van de struisvogel-politiek: men wou de nieuwe, harde realiteit gewoon niet onder ogen zien; men dacht dat al het goede, al de zekerheden die men voordien had opgebouwd, wel zouden stand houden.

Juist zoals vijftig jaar geleden het Verenigd Koninkrijk zijn rol als de grote wereldmogendheid zag verloren gaan, omdat men niet wou of niet

kon reageren op de nieuwe situaties van die tijd, evenzo dreigt West-Europa de boot te missen. Hoewel ook Japan en de USA zware klappen moesten incasseren tengevolge van de petroleumcrisis, zijn zij — gelet op de nu beschikbare economische indicatoren — blijkbaar met succes deze klap te boven gekomen, Europa daarentegen schijnt nog altijd enigszins verdoofd rond te lopen.

De jaren tachtig zullen, tegenover deze historische achtergrond, dan ook van cruciaal belang zijn. Ofwel slagen wij, Vlamingen, Walen, Belgen, Europeërs, erin ons te herpakken, ofwel glijden we verder weg naar wat Oswald Spengler reeds in 1921 beschreef als «die Untergang des Abendslands».

De fundamentele vraag die rijst is dan ook te weten of Europa in het algemeen en ons land in het bijzonder gewapend zijn om op deze vitale uitdagingen in te gaan. Het is niet mijn gewoonte zware of overladen uitspraken te doen, maar ik durf te zeggen dat wat wij de komende vijf jaren zullen doen of niet zullen doen, een weerslag zal hebben tot ver in de XXLe eeuw.

Wat is er nu nodig om deze korte maar cruciale periode te doorstaan?

Ik zie daarvoor drie belangrijke elementen, drie elementen die niet zomaar losstaan van elkaar, maar die innig vervlochten zitten en elkaar ook wederzijds beïnvloeden. Het zijn drie niveaus waarop actie moet worden gevoerd:

1° De mensen zelf;

2° De maatschappelijke structuren want een mens leeft immers niet als een eenzaat op een eiland;

3° Het beleid, omdat maatschappelijke structuren worden beïnvloed.

Ten eerste, de mensen. Wat ons humaan potentieel betreft, ben ik eigenlijk nog het minst ongerust. Voortbouwend op een eeuwenoude culturele bagage en traditie, gesteund door een uiterst uitgebouwd onderwijsnet, mag men zonder meer stellen dat onze bevolking de bekwaamheid heeft om zich te integreren in om het even welk hoogtechnologisch samenlevingsmodel.

Grote onbekende is echter de vraag in hoeverre deze capaciteit ook werkelijk in bereidheid wordt vertaald. Wil onze bevolking nog initiatieven nemen? Is onze bevolking nog voldoende soepel en mobiel om zich aan te passen? Is men nog gemotiveerd om risico's aan te gaan, om dus los te komen uit de sociale zekerheden en de verworven rechten?

Hoewel een antwoord op al deze vragen uiteraard op de allereerste plaats door de mentaliteit en de weerbaarheid van de bevolking zelf wordt bepaald, valt het niet te ontkennen dat de maatschappelijke structuren en het politieke beleid in het economische proces als daarbuiten, sterk gereguleerd. De meest eenvoudige en vanzelfsprekende daden, zoals het vellen van een boom, het beginnen van een zelfstandige beroepsactiviteit, vergen vandaag een massa attesten, papieren en vergunningen.

Onze overgereguleerde samenleving doodt vaak iedere zin voor initiatief nog vóór het goed en wel tot ontluiken is gekomen. Onze eigen, nationale vrij complexe staatsstructuur, met diverse administratieve niveaus en beleidsniveaus, vormt voor vele burgers een doolhof waarin menig goed idee totaal versmacht of misvormd is buitengekomen.

Onze royaal uitgebouwde welvaartsstaat, met al zijn beschermingen en zekerheden, wiegt de burger in slaap. Het verkeerd begrepen ideaal van gelijkheid wordt nagestreefd door een nivellering naar beneden, waardoor elke prikkel om zich aan te passen, om zich in te zetten, verdwijnt.

Het is deze tendens, dit gebrek aan flexibiliteit, dat onder meer nog vrij recent door het Internationaal Monetair Fonds werd aangeklaagd in zijn analyse over de Belgische economie.

Dergelijke maatschappelijke structuren vallen echter niet zomaar uit de lucht. Ze zijn het resultaat van een politiek besluitvormingsproces, van een al dan niet bewust gevoerd beleid.

Dit brengt ons bij het derde, en zeker niet minst belangrijke element van onze analyse: het beleid.

Het is de plicht en de verantwoordelijkheid, zowel van de wetgevende als van de uitvoerende macht, niet blind te zijn voor al deze grote maatschappelijke tendensen die ik daarnet heb beschreven.

Achter gebrek aan informatie of waarschuwingen kunnen we ons zeker niet wegsteekken. Reeds in 1967 schreef J.J. Servan-Schreiber zijn beroemde *Le Défi américain*. Nog vorig jaar hebben de professoren Michel Albert en J. Ball ten behoeve van het Europese Parlement een vrij verbijsterend beeld opgehangen van het hoe en waarom van de als maar groter wordende economische kloof tussen de USA en Japan enerzijds, en Europa anderzijds.

Europa dreigt tussen twee stoelen te vallen. Op het gebied van de sectoren van de zogenaamde spits technologie is onze achterstand ten opzichte van Japan en de USA steeds maar groter aan het worden en inzake de traditionele industriële sectoren heeft Europa zichzelf al grotendeels uit de markt geprijsd door produktiekosten die vaak het veelvoud zijn van deze welke in jonge, opkomende industrielanden moeten worden betaald.

Het is de opdracht van de beleidsverantwoordelijken alles in het werk te stellen om dat tegen te gaan, om ons te beschermen en de tewerkstelling te waarborgen.

Dit wordt vooreerst de grote uitdaging voor Europa zelf: waar in het verleden iedereen in verdeelde slagorde, elk in zijn hoek, gepoogd heeft het tij te doen keren, moet er nu zo snel mogelijk absoluut werk worden gemaakt van een grotere Europese eenheid, een gemeenschappelijk beleid en een bundeling van alle schaarse middelen. Ik hoop hieraan vanaf begin volgend jaar te kunnen meewerken.

Wil dit alles zeggen dat ons land, in afwachting dat er op Europees vlak een positieve doorbraak komt, lijdzzaam moet blijven toekijken? Integendeel. Wij moeten zelf de handen uit de mouwen steken.

Deze regering heeft van bij haar aantreden maar al te goed begrepen wat, gelet op de historische evolutie van de voorbije decennia, haar opdracht was: ondernemen moest terug een zinvolle bezigheid worden; risico's nemen en resultaten behalen moest worden beloond in plaats van verdacht te worden gemaakt.

Om dat alles te bewerkstelligen werden een hele batterij fiscale stimulansen ter beschikking gesteld van het bedrijfsleven, van onze KMO, van jonge, beginnende zelfstandigen. Ondanks de zeer krappe budgettaire situatie, werden er gedurende de periode 1982-1985 op die manier voor bijna 80 miljard belastingverminderingen, om precies te zijn 78,6 miljard, toegekend. Maar daarmee is het werk zeker nog niet af. Nadat het bedrijfsleven als zodanig een heilzame bloedtransfusie heeft gekregen, moet nu meer en meer de aandacht worden toegespitst op de mensen. Per slot van rekening zijn de menselijke gedragingen, het menselijk handelen, de motor achter wat men in abstracte termen economische groei of maatschappelijke vooruitgang pleegt te noemen.

Het valt niet te ontkennen dat bij heel wat burgers de motivatie is weggevallen om zich nog aan te passen, om weer het lot in eigen handen te nemen. Het gevaar voor verstarring, immobilisme, het vastkleven aan verworven rechten is reëel en dit precies in een periode waar maximale aanpassing en flexibiliteit van vitaal belang zijn. Om die mensen terug wakker te schudden, om die mensen terug te motiveren, is een meer algemeen gespreide verlaging van de fiscale druk een absolute economische noodwendigheid.

Het is misschien een erg materialistische vaststelling, maar de burger is hoofdzakelijk tot grootse daden te bewegen, als daar iets tastbaar van overblijft in zijn portemonnaie. Het beleid kan daar maar op inspelen door de fiscale lasten te verminderen.

Een eventuele aanpassing van de fiscaliteit kan vanzelfsprekend niet los worden gezien van de economische context en van de toestand van de openbare financiën in het algemeen. Niet door een geïsoleerde aanpak van de diverse problemen, maar wel door een globaal en coherent beleid kan men duurzame resultaten bereiken. Daarom moeten eventuele fiscale maatregelen zich situeren in een ruim en globaal meerjarenplan.

Het thans ingeslagen pad van besparingen en saneringen moet versneld worden bewandeld, opdat zo vlug mogelijk budgettaire ruimte zou vrijkomen voor de vervollediging van het fiscaal programma van de regering dat reeds vrij indrukwekkend is, namelijk 110 miljard minder inkomsten.

Het is zeker niet mijn bedoeling een somber of pessimistisch beeld van de huidige situatie en de toekomstperspectieven te schetsen. Maar wij allen hebben de plicht om de realiteit onder ogen te zien en ons te bezinnen over de manier waarop we voor onze medeburgers morgen een betere samenleving kunnen waarborgen.

Lapidair samengevat, zie ik drie krachtlijnen waarlangs dit proces moet verlopen: samenwerking, flexibiliteit, motivatie.

Iedereen die enigszins betrokken is bij de nieuwste evoluties op gebied van wetenschap en techniek en vooral de industriële toepassing ervan, weet dat in dit hele proces enorme hoeveelheden mensen en middelen nodig zijn, die hoe dan ook de mogelijkheden van één land, zelfs een groot land of een land dat zich groot waant, zoals sommige Lid-Staten, duidelijk overtreffen. De successen van Airbus en Esa, bewijzen onder meer dat wij in Europa maar op één manier de Japanse en Amerikaanse uitdaging kunnen beantwoorden, namelijk door een doorgedreven vorm van samenwerking. Als dit waar is voor Europa, dan is het zeker waar voor ons land. Een terecht verlangen naar een grotere bestuursautonomie van de diverse regio's in ons land zou niet mogen leiden naar een versnippering en dus een verspilling van onze reeds zo schaarse middelen. De basisfilosofie van onze *founding fathers* van 1830 heeft nog niets aan actualiteit ingeboet. Nu, meer dan ooit, geldt het motief «Eendracht maakt macht». Alleen door samenwerking binnen onze grenzen en over de grenzen heen kunnen wij met succes verder aan onze toekomst bouwen.

Deze samenwerking mag echter geen defensieve opdracht hebben. Wij strijden niet om angstvallig te behouden wat wij in het verleden hebben opgebouwd.

Wij moeten integraal strijden voor vernieuwing en verandering. Niet de vernieuwing om de vernieuwing, maar gewoon omdat we weten dat zelfs als men er nu 100 pct. zou van overtuigd zijn dat we het goed hebben — wat niet het geval is —, 2 000 jaar beschaving ons geleerd heeft dat het altijd nog beter kan. Om dit aanpassings- en groeiproces in optimale omstandigheden te laten verlopen, is het onze opdracht alle remmen en barrières op te ruimen die in het verleden vaak met grote gretigheid zijn ingebouwd uit defensieve overwegingen. «Dereguleren» moet het maatschappelijk leven niet alleen opnieuw een stuk eenvoudiger maken — wie raakt er nu immers nog wegwijz uit het labirint van wetten, reglementen en voorschriften —, maar vooral terug flexibel maken. Aanpassing en vernieuwing moet niet langer worden afgeremd, maar bevorderd.

Zoiets vergt echter meer dan alleen maar het wegwerken van remmende factoren. Er moeten ook positieve, stimulerende signalen worden uitgezonden om de mensen er sneller toe aan te zetten mee te werken aan de opbouw van een betere toekomst voor hen en voor hun kinderen. Vandaar de noodzaak om langs fiscale weg de werkende bevolking, de dynamische en creatieve krachten van dit land, te motiveren.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als bevoorrechte getuige die meer dan 25 jaar lang van heel dichtbij het politieke leven van dit land heeft meegemaakt, weet ik maar al te goed dat een opdracht, een taak nooit volledig afgewerkt, nooit volledig uitgevoerd is. Steeds weer komen er nieuwe en andere problemen een eventueel bereikt evenwicht verstoren. Maar door al die jaren heen hebben die drie «leitmotiven» — samenwerking, flexibiliteit tegenover de wijzigende omstandigheden, en het stimuleren van degenen die de hefbomen tot een betere en meer humane samenleving willen bedienen — mijn politiek handelen en denken beïnvloed en bepaald.

Ik hoop dat ook in de toekomst, een zelfde bekommerning aan de basis moge liggen van de besluitvorming van degenen die nu de fakkel overnemen. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Nelly Maes.

Mevrouw N. Maes. — Mijnheer de Voorzitter, wellicht is deze afscheidsrede van de Vice-Eerste minister een belangrijk moment voor iemand die in dit Parlement gedurende zovele jaren een belangrijke rol heeft gespeeld. Ik begrijp dan ook dat hij zeer veel zorg heeft besteed aan het antwoord dat hij als besluit van deze bespreking wilde geven.

Ik begrijp ook dat de Vice-Eerste minister die de Belgische politiek verlaat en naar de Europese politiek gaat ons een soort testament of boodschap wilde achterlaten waarbij hij gewezen heeft op de verantwoordelijkheden van degenen die de fakkel overnemen en naar Europa gaan, maar ook op de verantwoordelijkheden van degenen die binnen de Belgische grenzen aan politiek doen.

Waarschijnlijk zal de Vice-Eerste minister het dan ook niet appreciëren dat ik hier nog op deze tribune kom om na zijn indrukwekkende afscheidswaarden nog iets terug te zeggen. Ik kan het niet laten.

Wij besteden allemaal zorg aan ons parlementair werk. Een van de zaken waar wij ons om bekommeren, mijnheer de Vice-Eerste minister, is precies de financiële toestand van het land.

Ik kom niet op de tribune om vragen te stellen waarop ik het antwoord zo van de diensten kan krijgen. De heer Debussère heeft echter vragen gesteld over financiën. U heeft ze niet gehoord, en ze werden u blijkbaar ook niet overgemaakt, zodat u waarschijnlijk niet in de gelegenheid werd gesteld om een antwoord te vinden. Ik heb dan één van zijn vragen opzettelijk hier opnieuw gesteld, namelijk hoeveel van de 165 miljard trekkingsrechten van de NMNS reeds werden opgenomen. Ik kan nog tellen en ik weet dat de acht investies samen beschikken over 21,6 miljard, die slechts gedeeltelijk werden geëngageerd. Dat geeft mij absoluut geen antwoord op de vraag die door de heer Debussère werd gesteld en ook niet op mijn vraag.

Wat de investies betreft, heb ik u mijn en ons wantrouwen tegenover dit nieuw circuit van overheidsgeld en geldsteding uiteengezet.

Wat het antwoord betreft dat u aan de heer Gerits hebt gegeven over de manier waarop Blue Bell door Alinvest zou kunnen worden geholpen, daarover durf ik het woord niet uitspreken dat daarop nochtans zou passen. Ik verwijs hier echter naar een voorbeeld. Wij weten dat het niet zo simpel is aan de bel te trekken bij een invest en daar de miljarden op tafel te krijgen. Dat moet kloppen met de belangen, allereerst van de privé-sector. Wij hebben dat ondervonden met Sidinvest in het geval van Nobels-Peelman. Sidinvest had ook opdracht om in de redding van Nobels-Peelman bij te dragen. Wij weten precies waartoe dat geleid heeft.

Mijnheer de Vice-Eerste minister, deze mechanismen, investies, NMNS enzovoort zullen in de komende tien jaren waarschijnlijk blijven bestaan en gedebudgetteerde miljarden blijven uitgeven. U zult dan op een andere stoel zitten, in Europa.

U hebt daarstraks gerefereerd naar de vaders van de Belgische Staat en naar hun devies «Eendracht maakt macht.»

Mijnheer de Vice-Eerste minister, laten wij toch duidelijk onderkennen dat dit België, waarvan u blijkbaar nog schijnt te dromen, definitief voorbij is. Het België dat u probeert in stand te houden, waarbij de gewesten tegen elkaar worden opgespeeld, waarbij Belgische gemeenschapsgelden in hoofdzaak opgebracht door Vlaamse belastingbetalers worden opgebruikt om elkaar te concurreren, om bijvoorbeeld Vlaamse bestellingen af te wenden, of om Vlaamse bedrijven kapot te maken, dat België vernietigt zich zelf. Waarschijnlijk zal het nog jaren bestaan, maar wij hebben de indruk — en u deelt die, al gebruikt u daar andere woorden voor — dat het uiteindelijk zal verdwijnen.

U hebt het belang van Europa in economisch opzicht onderstreept. Wij onderstrepen ook het belang in politiek opzicht. Eigenlijk is België bijna voorbij, niet in zijn structuren, maar in de geest van de mensen. Men heeft behoefte aan iets anders, een grotere ruimte om in te ademen en tegelijkertijd, vanuit onze eigen autonomie, een grotere behoefte om zelf de dingen die wij zelf kunnen doen in handen te nemen.

Dit federalisme, in België leidend tot een confederaal model, in Europa hopelijk leidend tot een federaal Europa, heeft de toekomst voor zich.

Hopelijk zullen wij op de plaats waar wij staan, u in Europa het Belgisch bestel met al zijn schulden achterlatend, wij verantwoordelijk voor dat bestel en binnen dit bestel, onze rol spelen, niet om het verleden na te jagen, maar om de toekomst effectief voor te bereiden. (*Applaus op de banken van de Volksunie.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou nog willen antwoorden op de vraag die mevrouw Maes heeft gesteld. Van de 165 miljard werd tot nog toe 120 miljard opgenomen.

Mevrouw N. Maes. — Dank u wel, mijnheer de Vice-Eerste minister.

De Voorzitter. — Ik stel vast dat verschillende sprekers reeds afscheid nemen van Vice-Eerste minister De Clercq. Wij mogen echter niet vergeten dat wij nog een belangrijk ontwerp van wet houdende fiscale bepalingen moeten bespreken. De Vice-Eerste minister zal dus wellicht nog enkele dagen in ons midden vertoeven.

De heer Wyninckx. — Het is ook mogelijk dat hij al weg is wanneer wij dat wetsontwerp zullen bespreken.

M. le Président. — Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot het onderzoek van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DES VOIES ET MOYENS DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE RIJKSMIDDELENBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget des Voies et Moyens de 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de Rijksmiddelenbegroting voor 1985.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir documents nos 5-I-1 à 4, session 1984-1985, du Sénat, et document no 4-I-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stukken nrs. 5-I-1 tot 4, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 4-I-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

De Voorzitter. — De artikelen van het ontwerp van wet luiden:

Artikel 1. Voor het begrotingsjaar 1985, worden de lopende ontvangsten van de Staat geraamd:

Voor de fiscale ontvangsten, op 1 335 300 000 000 frank;

Voor de niet-fiscale ontvangsten, op 79 078 000 000 frank;

Zegge te samen 1 414 378 000 000 frank overeenkomstig titel I van de hierbijgaande tabel.

Article 1er. Pour l'année budgétaire 1985, les recettes courantes de l'Etat sont évaluées:

Pour les recettes fiscales, à 1 335 300 000 000 de francs;

Pour les recettes non fiscales, à 79 078 000 000 de francs;

Soit ensemble 1 414 378 000 000 de francs conformément au titre I du tableau ci-annexé.

De heer de Smeyter c.s. stelt volgende amendementen voor:

A. Het bedrag van «1 335 300 000 000» frank terug te brengen tot «1 314 500 000 000» frank (vermindering van 20 500 000 000 frank).

B. Het bedrag van «1 335 300 000 000» frank terug te brengen tot «1 335 150 000 000» frank (vermindering van 150 miljoen frank).

A. Ramener le montant de «1 335 300 000 000» de francs à «1 314 500 000 000» de francs (réduction de 20 500 000 000 de francs).

B. Ramener le montant de «1 335 300 000 000» de francs à «1 335 150 000 000» de francs (diminution de 150 millions de francs).

Het woord is aan de heer De Smeyter.

De heer De Smeyter. — Mijnheer de Voorzitter, ons amendement A bij artikel 1 strekt ertoe het bedrag van 1 335 300 000 000 frank te verminderen met 20 500 000 000 frank en het dus terug te brengen tot 1 314 800 000 000 frank.

Door een betere inning van de belastingen zou men nog meer bijkomende ontvangsten kunnen verwezenlijken, maar dat impliceert dat de regering een andere politiek zou voeren. Met de PVV-PRL in de regering is dat geen haalbare kaart.

De Vice-Eerste minister en minister van Financiën zal wel akkoord kunnen gaan met de eerste paragraaf van onze verantwoording, waarin wordt gezegd dat er geen bijkomende ontvangsten mogelijk zijn door een betere inning en dat alleen wat vervroeging mogelijk is.

Verder zijn wij van oordeel dat er nergens een maatregel te bespeuren is die erop wijst dat een ernstige strijd zal worden gevoerd tegen de fiscale fraude, zodat het onverantwoord is een dergelijk bedrag in te schrijven. Ik heb daar trouwens op gewezen in de algemene bespreking.

De Maribel-ontvangsten werden niet juist geraamd. Vermits van de voorziene ontvangsten — 15 miljard — maar 13 miljard wordt toegewezen aan de sociale zekerheid kan de staatstoelage met 2 miljard worden vermindert.

Uit de meest recente cijfers over de evolutie van de economische groei kan ontegensprekelijk worden afgeleid dat de regering de fiscale ontvangsten met 10 miljard overschat.

Tenslotte wijs ik erop dat de matigingsbijdrage van de zelfstandigen eveneens werd overschat met 5,5 miljard, aangezien er 7 miljard werd verwacht en het werkelijke bedrag 1,5 miljard blijkt te zijn. Vandaar ons amendement om de cijfers in overeenstemming te brengen. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handle. — Mijnheer de Voorzitter, de regering vraagt de verwerping van de punten A en B van het amendement.

Ik heb tijdens de algemene bespreking het standpunt van de regering uiteengezet en daarna geantwoord op de argumenten van de heer De Smeyter.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Wyninckx.

De heer Wyninckx. — Mijnheer de Voorzitter, wij wensen aan deze vergadering het standpunt van onze fractie toe te lichten in verband met het punt B dat ertoe strekt een uitgave te verminderen. Dat is altijd een sympatiek voorstel. De regering vermindert de sociale uitgaven en de onderwijsuitgaven. Wij stellen voor een aantal uitgaven te schrappen volledig in de lijn van wat de publieke opinie verwacht, met name de schrapping van de kredieten voor de verdere afwerking van de basis van Florennes.

Ik wens nogmaals in te gaan, mijnheer de Voorzitter, op de argumenten die ons daarbij inspireren. Het hele rakettenverhaal is in een stroomversnelling terechtgekomen toen de Amerikaanse ambassadeur in België op 26 oktober aan het dagblad *Het Volk* zegde dat hij niets dan goeds verwacht als alle landen de overeenkomsten in verband met het Navo-dubbelbesluit nakomen.

Hij zegde letterlijk: «Hoe eerder dat gebeurt, hoe vlugger het probleem van de baan zal zijn.» Maar toen is het probleem pas echt in de baan gekomen. Begin november konden wij vernemen dat opnieuw werken waren toegewezen aan een groepering van bouwfirmas voor het realiseren van prefab-woningen. Op 6 november verklaarde Eerste minister Martens in een interview, dat twee achtereenvolgende weken in *Humo* werd gepubliceerd, dat de SP zich volledig isoleerde in verband met het rakettenstandpunt. Terzelfder tijd zegde de Eerste minister, dat het politiek onverstandig zou zijn zich op een datum vast te leggen. Dat was een niet-onbelangrijke verklaring, want op dezelfde dag verklaarde de heer Vreven in de Kamer van volksvertegenwoordigers: «In geval de Belgische regering het licht op groen zet voor de plaatsing, zullen de eerste raketten in maart 1985 te Florennes aankomen.»

De heer Tindemans voegde daaraan toe, in aanvulling op wat de heer Vreven had gezegd: «De beslissing is reeds genomen; wij hebben nog alleen het licht op groen te zetten». Dat strookte klaarblijkelijk niet allemaal met de waarheid. De dag nadien reeds kwamen in de CVP-pers de meeste tegenstrijdige meningen aan bod.

Op 13 november konden wij andermaal lezen dat rustig wordt verder gewerkt in Florennes, want dat de beslissing definitief was genomen over het toewijzen van 650 woningen voor de Amerikanen die reeds in Florennes zijn aangekomen en nog zullen toekomen.

Op 19 november zegt de Eerste minister, tijdens een nieuw interview, dat de arresten van de Raad van State en de raketten de twee belangrijkste risico's zijn voor het overleven van zijn regering.

De Voorzitter. — Mijnheer Wyninckx, ik herinner eraan dat men voor een repliek slechts beschikt over vijf minuten spreektijd.

De heer Wyninckx. — Ik zal proberen binnen de tijd de blijven, mijnheer de Voorzitter.

Op 20 november blijkt bij de bespreking van de aangepaste begroting van Buitenlandse Zaken, die wij hier eerstdaags zullen behandelen, dat de regering — volgens minister Tindemans — een beslissing heeft genomen. Zo gaat het alsmar verder. Wij horen de meest tegenstrijdige meningen, tot op 22 november Vice-Eerste minister Gol zich in de discussie mengt en de CVP-voorzitter terechtwijst, die zich had uitgesproken tegen de beslissing over de plaatsing van de raketten einde van dit jaar of begin 1985.

Dag na dag lezen wij in de pers verklaringen van woordvoerders van de CVP of van andere christelijke organisaties die niet anders doen dan pleiten voor het uitstellen van de uiteindelijke beslissing en — dit is belangrijk want op dit punt steunt deze fractie in de CVP ons amendement — voor de stopzetting van de werken. De stopzetting van de werken in Florennes wordt inderdaad gevraagd door de meest verscheidene christelijke organisaties en ook door de woordvoerder van de CVP in de Kamer van volksvertegenwoordigers, die niet aarzelt met de regelmaat van een klok brand te stichten. Dit heeft hij waarschijnlijk aan zijn naam te danken. *(Gelach op verschillende banken.)*

De jongste evolutie noopt mij ertoe krachtdadig te pleiten voor het standpunt, dat kennelijk wordt bijgevalen door een ruime groep in de christelijke publieke opinie. Vandaar ons amendement dat voorstelt in te gaan op de vraag van die CVP-collega's en de werken stop te zetten.

Het debat over de evaluatie zullen wij morgen of overmorgen voeren met de minister van Buitenlandse Zaken, maar de Vice-Eerste minister en minister van Financiën beschikt over een ultieme kans om zijn regeringspartner terwille te zijn en die kredieten te schrappen zodat de werken in Florennes worden stopgezet.

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, ik vraag de verwerking van dit amendement. Bij mijn weten heb ik in de meerderheid geen enkele stem horen opgaan in verband met dergelijk initiatief.

Bijgevolg verzoek ik de Senaat de Rijksmiddelenbegroting aan te nemen zoals ze door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd overgezonden.

De Voorzitter. — Wij stemmen deze namiddag over het aangehouden amendement en over het aangehouden eerste artikel.

Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'amendement ainsi que sur l'article premier réservés.

Artikel 2 luidt:

Art. 2. Voor het begrotingsjaar 1985, worden de kapitaalontvangsten geraamd op de som van 3 293 100 000 frank, overeenkomstig titel II van de hierbijgaande tabel.

Art. 2. Pour l'année budgétaire 1985, les recettes en capital sont évaluées à la somme de 3 293 100 000 francs, conformément au titre II du tableau ci-annexé.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. De op 31 december 1984 bestaande directe en indirecte belastingen, in hoofdsom en opdecimen ten behoeve van de Staat, worden tijdens het jaar 1985 ingevorderd volgens de wetten, besluiten en tarieven waarbij de zetting en invordering ervan worden geregeld, met inbegrip van de wetten, besluiten en tarieven die slechts een tijdelijk of voorlopig karakter hebben.

Art. 3. Les impôts directs et indirects, en principal et décimes additionnels au profit de l'Etat, existant au 31 décembre 1984 seront recouvrés pendant l'année 1985 d'après les lois, arrêtés et tarifs qui en règlent

l'assiette et la perception, y compris les lois, arrêtés et tarifs qui n'ont qu'un caractère temporaire ou provisoire.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 4. Artikel 4, § 1, van de wet van 2 juni 1982 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1982 wordt vervangen door de volgende bepaling:

« § 1. Overeenkomstig het artikel 9 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen worden de totale bedragen van de aan de gewesten en gemeenschappen geristorneerde belastingen en heffingen voor het begrotingsjaar 1982 op respectievelijk 655 500 000 frank en 1 748 000 000 frank bepaald. »

Art. 4. L'article 4, § 1er, de la loi du 2 juin 1982 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1982 est remplacé par la disposition suivante:

« § 1er. Conformément à l'article 9 de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, les montants globaux des impôts et perceptions ristournés aux régions et aux communautés de l'année budgétaire 1982 sont fixés respectivement à 655 500 000 francs et à 1 748 000 000 de francs. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 5. Artikel 4, §§ 1 en 2, van de wet van 30 december 1982 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1983, wordt vervangen door de volgende bepalingen:

« § 1. Overeenkomstig het artikel 9 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen worden de totale bedragen van de aan de gewesten en gemeenschappen geristorneerde belastingen en heffingen voor het begrotingsjaar 1983 op respectievelijk 4 965 200 000 frank en 5 120 800 000 frank bepaald.

§ 2. Voor de vorming van deze ristornobedragen worden de hierna vermelde belastingen en heffingen in de vermelde volgorde geheel of gedeeltelijk toegewezen, met dien verstande dat ieder ervan slechts in aanmerking komt nadat de opbrengst van de voorgaande volledig toegewezen is.

Gewesten:

1. Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken;
2. Belasting op de automatische ontspanningstoestellen;
3. Belasting op de spelen en weddenschappen;
4. Onroerende voorheffing;
5. Registratierecht op de overdrachten van onroerende goederen; Gemeenschappen:

1. Kijk- en luistergeld. »

Art. 5. L'article 4, §§ 1er et 2, de la loi du 30 décembre 1982 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1983 est remplacé par les dispositions suivantes:

« § 1er. Conformément à l'article 9 de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, les montants globaux des impôts et perceptions ristournés aux régions et aux communautés de l'année budgétaire 1983 s'élèvent respectivement à 4 965 200 000 francs et à 5 120 800 000 francs.

§ 2. Les impôts et perceptions énoncés ci-après sont attribués en tout ou en partie pour la constitution des montants de ces ristournes, dans l'ordre mentionné, étant entendu qu'aucun ne peut être pris en considération qu'après attribution intégrale du produit du précédent.

Régions:

1. Taxe d'ouverture de débits de boissons fermentées;
2. Taxe sur les appareils de jeux automatiques;
3. Taxe sur les jeux et les paris mutuels;
4. Précompte immobilier;
5. Droits d'enregistrement sur les transmissions de biens immeubles; Communautés:

1. Redevance radio et télévision. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 6. Artikel 4, §§ 1 en 4, van de wet van 29 december 1983 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het begrotingsjaar 1984 wordt vervangen door de volgende bepalingen:

« § 1. Overeenkomstig het artikel 9 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, worden de totale bedragen van de geristorneerde belastingen en heffingen voor het begrotingsjaar 1984 voor het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest enerzijds, en voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap anderzijds, op respectievelijk 5 460 200 000 frank en 5 452 200 000 frank bepaald.

Overeenkomstig artikel 56, 3°, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap wordt het ristornobedrag aan de Duitstalige Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 op 32 900 000 frank bepaald.

§ 4. In afwachting van de definitieve toewijzing voorzien in artikel 11, § 3 en § 4, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, mogen voorschotten worden verleend aan de Duitstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en aan het Waalse Gewest bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. »

Art. 6. L'article 4, §§ 1er et 4, de la loi du 29 décembre 1983 contenant le budget des Voies et Moyens de l'année budgétaire 1984 est remplacé par les dispositions suivantes:

« § 1er. Conformément à l'article 9 de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, les montants globaux des impôts et perceptions ristournés, d'une part, à la Région flamande et à la Région wallonne et, d'autre part, à la Communauté flamande et à la Communauté française s'élèvent pour l'année budgétaire 1984 respectivement à 5 460 600 000 francs et à 5 452 200 000 francs.

Conformément à l'article 56, 3°, de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, le montant des ristournes à la Communauté germanophone est fixé à 32 900 000 francs pour l'année budgétaire 1984.

§ 4. En attendant la répartition définitive prévue à l'article 11, § 3 et § 4, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, des acomptes peuvent être accordés à la Communauté flamande, à la Communauté française, à la Communauté germanophone et à la Région wallonne, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. »

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 7. § 1. Overeenkomstig het artikel 9 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen worden de totale bedragen van de geristorneerde belastingen en heffingen voor het begrotingsjaar 1985 voor het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest enerzijds, en voor de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap anderzijds, op respectievelijk 6 011 100 000 frank en 5 924 400 000 frank bepaald.

Overeenkomstig het artikel 56, 3°, van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap wordt het ristornobedrag aan de Duitstalige Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1985 op 35 300 000 frank bepaald.

§ 2. Voor de vorming van deze ristornobedragen worden de hierna vermelde belastingen en heffingen in de vermelde volgorde geheel of gedeeltelijk toegewezen, met dien verstande dat ieder ervan slechts in aanmerking komt nadat de opbrengst van de voorgaande volledig toegewezen is;

Gewesten:

1. Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken;
2. Belasting op de automatische ontspanningstoestellen;
3. Belasting op de spelen en weddenschappen;
4. Onroerende voorheffing;
5. Registratierecht op de overdrachten van onroerende goederen;

Gemeenschappen:

1. Kijk- en luistergeld.

§ 3. De toegewezen ontvangsten worden gestort op een speciaal fonds opgericht op de afzonderlijke sectie van de begroting van het ministerie van Financiën.

§ 4. In afwachting van de definitieve toewijzing voorzien in artikel 11, § 3 en § 4, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, mogen voorschotten worden verleend aan de Duitstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en

aan het Waalse Gewest bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Art. 7. § 1er. Conformément à l'article 9 de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, les montants globaux des impôts et perceptions ristournés, d'une part, à la Région flamande et à la Région wallonne et, d'autre part, à la Communauté flamande et à la Communauté française, s'élèvent respectivement à 6 011 100 000 francs et à 5 924 400 000 francs pour l'année budgétaire 1985.

Conformément à l'article 56, 3°, de la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone, le montant des ristournes à la Communauté germanophone de l'année budgétaire 1985 s'élève à 35 300 000 francs.

§ 2. Les impôts et perceptions énoncés ci-après sont attribués en tout ou en partie pour la constitution des montants de ces ristournes, dans l'ordre mentionné, étant entendu qu'aucun ne peut être pris en considération qu'après attribution intégrale du produit du précédent;

Régions:

1. Taxe d'ouverture de débits de boissons fermentées;
2. Taxe sur les appareils de jeux automatiques;
3. Taxe sur les jeux et les paris mutuels;
4. Prêcompte immobilier;
5. Droits d'enregistrement sur les transmissions de biens immeubles;

Communautés:

1. Redevance radio et télévision.

§ 3. Les recettes attribuées sont versées à un fonds spécial ouvert à la section particulière du budget du ministère des Finances.

§ 4. En attendant l'attribution définitive prévue à l'article 11, § 3 et § 4, de la loi ordinaire du 9 août 1980 de réformes institutionnelles, des acomptes peuvent être accordés à la Communauté flamande, à la Communauté française, à la Communauté germanophone et à la Région wallonne par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 8. De toepassing van de artikelen 3 en 4, § 1, van de wet van 28 december 1954 houdende de Rijksmiddelenbegroting voor het dienstjaar 1955, is verlengd tot 31 december 1985.

Art. 8. L'application des articles 3 et 4, § 1er, de la loi du 28 décembre 1954 contenant le budget des Voies et Moyens pour l'exercice 1955, est prorogée jusqu'au 31 décembre 1985.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 9. De Koning kan, binnen de perken en onder de voorwaarden die Hij bepaalt, vrijstelling van belasting verlenen voor de inkomsten van leningen die in 1985 door de Staat, de gemeenschappen, de gewesten, de provincien, de agglomeraties, de gemeenten en de openbare instellingen of organismen in het buitenland zouden worden uitgegeven.

Art. 9. Le Roi peut, dans les limites et aux conditions qu'il détermine, accorder des exonérations fiscales aux revenus des emprunts qui seraient émis en 1985, à l'étranger par l'Etat, les communautés, les régions, les provinces, les agglomérations, les communes et les établissements ou organismes publics.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 10. De Koning wordt gemachtigd door leningen te dekken:

1. Het excedent van de uitgaven op de ontvangsten van de begroting voor het jaar 1985.

2. De terugbetaling, op de eindvervaldag, van de nog niet afgeloste obligaties van de Staatsleningen:

- Gegroepeerde 7,25 pct. 1973-1985;
- 9,75 pct. 1975-1981-1985;
- 10,00 pct. 1976-1985;
- 10,00 pct. 1977-1985;
- 8,50 pct. 1978-1985.

3. Het gedeelte van de lening 1981-1985-1989 dat, in uitvoering van de uitgiftemodaliteiten, in 1985 vervroegd zou terugbetaald worden.

4. De terugbetaling, op de eindvervaldag, van de leningen:

- 5,50 pct. 1980-1985 groot FS 100 000 000;
- 7 5/8 pct. 1980-1985 groot DM 50 000 000.

5. De eventuele verminderingen, in overeenstemming met de lenings-overeenkomsten, van het kapitaal van sommige tranches van kredieten in vreemde munt met variabele rentevoeten.

6. De terugbetaling, op hun eindvervaldag, van kredieten of tranches van kredieten met variabele rentevoet («roll-over»-kredieten of gelijkgestelde) in vreemde munt:

- Krediet groot \$ 500 000 000 («roll-over» nr. 4): 2e en 3e tranche (op saldo);
- Krediet groot \$ 750 000 000 («roll-over» nr. 12): 1e en 2e tranche.

7. De gehele of gedeeltelijke vervroegde terugbetaling van kredieten tegen vaste of veranderlijke rentevoet, uitgedrukt in Belgische franken of in vreemde munt, waartoe de Staat in 1985 zou beslissen overeenkomstig de termen van de leningsovereenkomsten.

De leningsopbrengsten die aangewend worden tot deze terugbetalingen, zullen gestort worden als speciale fondsen op titel IV — afzonderlijke sectie — van de Rijksschuldbegroting voor het begrotingsjaar 1985, waarop de terugbetaling van deze leningen zal aangerekend worden.

De minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd:

1° Rentegevende schatkistcertificaten of schatkistbons uit te geven, ten belope van het bedrag van de eventueel af te sluiten leningen;

2° Beheersovereenkomsten te sluiten voor de door de Staat in het buitenland uitgegeven leningen.

Bovenbedoelde leningen en schatkistcertificaten of chatkistbons mogen worden uitgegeven, hetzij in België, hetzij in het buitenland in Belgische franken of in vreemde munt.

Art. 10. Le Roi est autorisé à couvrir par des emprunts:

1. L'excédent des dépenses du budget de l'année 1985 sur les recettes.
2. Le remboursement, à l'échéance finale, des obligations non encore amorties des emprunts de l'Etat:

- Réunis 7,25 p.c. 1973-1985;
- 9,75 p.c. 1975-1981-1985;
- 10,00 p.c. 1976-1985;
- 10,00 p.c. 1977-1985;
- 8,50 p.c. 1978-1985.

3. La partie de l'emprunt 1981-1985-1989 qui, en exécution des modalités d'émission, serait remboursée par anticipation en 1985.

4. Le remboursement à l'échéance finale, des emprunts:

- 5,50 p.c. 1980-1985 de FS 100 000 000;
- 7 5/8 p.c. 1980-1985 de DM 50 000 000.

5. Les réductions éventuelles, conformément aux conventions d'emprunt, du capital de certaines tranches de crédits en monnaies étrangères à taux d'intérêt variable.

6. Le remboursement, à leur échéance, des crédits ou tranches de crédits à taux variable (crédits «roll-over» ou assimilés), libellés en monnaies étrangères:

- Crédit de \$ 500 000 000 («roll-over» n° 4): 2e et 3e tranches (sur solde);
- Crédit de \$ 750 000 000 («roll-over» n° 12): 1re et 2e tranches.

7. Le remboursement anticipé de tout ou partie de crédits à taux d'intérêt fixe ou variable, libellé en francs belges ou en monnaies étrangères, dont l'Etat pourrait prendre éventuellement l'initiative en 1985, conformément aux clauses contractuelles des conventions d'emprunt.

Les produits d'emprunts affectés à ces remboursements seront versés comme fonds spéciaux au titre IV — section particulière — du budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1985 qui supportera l'imputation du remboursement de ces emprunts.

Le ministre des Finances est autorisé:

1° A créer des certificats de trésorerie ou des bons du Trésor portant intérêt, à concurrence du montant des emprunts à contracter éventuellement;

2° A conclure des contrats de gestion, en ce qui concerne les emprunts émis par l'Etat à l'étranger.

Les emprunts et certificats de trésorerie ou bons du Trésor susvisés peuvent être émis soit en Belgique, soit à l'étranger, en francs belges ou monnaies étrangères.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 11. In afwijking van artikel 17 van het koninklijk besluit n° 150 van 18 maart 1935 tot samenschakeling van de wetten betreffende de inrichting en de werking van de Deposito- en Consignatiekas en tot aanbrenging van de wijzigingen daarin, krachtens de wet van 31 juli 1934, zal de rentevoet van de in 1985 uit te keren intresten voor de bij de Deposito- en Consignatiekas in bewaring gegeven consignaties, vrijwillige deposito's en borgtochten van alle categorieën door de minister van Financiën worden vastgesteld.

Art. 11. Par dérogation à l'article 17 de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935, coordonnant les lois relatives à l'organisation et au fonctionnement de la Caisse des dépôts et consignations et y apportant des modifications en vertu de la loi du 31 juillet 1934, le taux des intérêts à bonifier en 1985 aux consignations, aux dépôts volontaires et aux cautionnements de toutes catégories confiés à la Caisse des dépôts et consignations, sera fixé par le ministre des Finances.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 12. § 1. Onverminderd het bepaalde in § 2 van onderhavig artikel, kunnen de voor het jaar 1985 voor inningskosten verrichte terugbetalingen aan de Belgische Schatkist, waartoe de Europese Gemeenschappen gehouden zijn luidens artikel 3, 1°, vijfde lid, van het besluit van 21 april 1970 van de Raad van ministers van de Europese Gemeenschappen betreffende de vervanging van de financiële bijdragen van de Lid-Staten door eigen middelen van de Gemeenschappen, goedgekeurd door de wet van 23 december 1970, worden bestemd tot het dekken van de uitgaven van het Landbouwfonds, opgericht bij de wet van 29 juli 1955, tot belope van een bedrag dat overeenkomt met de nationale financieringslast van de bijzondere maatregelen, die in aanmerking komen voor bijstand uit de afdeling oriëntatie van het EOGFL, van de gemeenschappelijke acties bedoeld in artikel 6 van de verordening (EEG) nr. 729/70 en van de uitgaven van alle aard voortvloeiend uit de maatregelen van de EEG, betreffende de bestrijding van de dierenziekten.

§ 2. Inzake het naschools landbouwonderwijs begrepen in de gemeenschappelijke acties waarvan sprake in § 1 van onderhavig artikel, worden de te bestemmen terugbetalingen en tussenkomsten gestort op de bijzondere fondsen daartoe te openen op titel IV, afzonderlijke sectie, van de begrotingen van de Nederlandse, Franse en Duitse gemeenschapsaangelegenheden.

§ 3. Voor de onder hun bevoegdheid vallende projecten, met het oog op het in toepassing brengen van artikel 5, § 1, van de verordening (EEG) nr. 1941/81 betreffende een geïntegreerd ontwikkelingsprogramma voor de probleemgebieden van België worden de hiertoe bestemde terugbetalingen gestort aan het bijzonder fonds hiervoor geopend in titel IV, afzonderlijke sectie van de begrotingen van de gewesten.

§ 4. Deze bedragen worden door de minister van Financiën vastgesteld, overeenkomstig de tussenkomst van het EOGFL in de voor bijstand in aanmerking komende maatregelen en acties.

Art. 12. § 1. Sans préjudice des dispositions du § 2 du présent article, les remboursements au Trésor belge de l'année 1985, que les Communautés européennes sont tenues d'effectuer, au titre de frais de perception, aux termes de l'article 3, 1°, cinquième alinéa, de la décision du 21 avril 1970 du Conseil des ministres des Communautés européennes relative au remplacement des contributions des Etats membres par des ressources propres aux communautés, approuvée par la loi du 23 décembre 1970, peuvent être affectés à des dépenses du Fonds agricole, créé par la loi du 29 juillet 1955, pour un montant correspondant au coût du financement national des mesures particulières éligibles à la section orientation du Feoga, des actions communes visées à l'article 6 du règlement (CEE) n° 729/70 et des dépenses de toute nature découlant des mesures de la CEE relatives à la lutte contre les maladies des animaux.

§ 2. En matière d'enseignement agricole postsecondaire compris dans les actions communes dont il est question au § 1er du présent article, les remboursements et interventions à affecter sont versés aux fonds spéciaux ouverts à cet effet au titre IV, section particulière des budgets des Affaires communautaires néerlandaises, françaises et allemandes.

§ 3. Pour les projets relevant de leur compétence, en vue de la mise en œuvre de l'article 5, § 1er du règlement (CEE) n° 1941/81 concernant un programme de développement intégré pour les zones défavorisées de la Belgique, les remboursements à affecter sont versés au fonds spécial ouvert à cet effet au titre IV, section particulière des budgets des régions.

§ 4. Ces montants sont déterminés par le ministre des Finances en fonction de la participation du Feoga aux mesures et actions éligibles.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 13. De opbrengst van de cijzen en huurgelden bedoeld bij artikel 10 van de overeenkomst gesloten op 17 juni 1975 tussen de Staat en de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor Brussel, wordt aangewend tot stijving van het Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie, artikel 60.01.A.01 van deel I van titel IV — afzonderlijke sectie, van de begroting van het Brussels Gewest voor het begrotingsjaar 1985.

Art. 13. Le produit des canons emphytéotiques et des loyers visés à l'article 10 de la convention conclue le 17 juin 1975 entre l'Etat et la Société de développement régional de Bruxelles, est affecté à l'alimentation du Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale, article 60.01.A.01, de la partie I du titre IV — section particulière, du budget de la Région bruxelloise de l'année budgétaire 1985.

— Aangenomen.

Adopté.

De Voorzitter. — De heer De Smeyster c.s. stelt voor volgend artikel 13bis (nieuw) in te lassen:

« **Art. 13bis.** Ten einde het mogelijk te maken de «inhaalpremie» toe te kennen aan de gepensioneerd zal van het boni in de sector «Pensioenen» een bedrag gelijk aan de totale premies worden voor afgenomen en het saldo overgedragen. De premie mag niet lager zijn dan 2 500 frank. »

« **Art. 13bis.** En vue de permettre l'octroi de la prime de rattrapage aux retraités, il sera prélevé sur le boni du secteur «Pensions» un montant égal au total des primes, le solde étant transféré. La prime ne peut être inférieure à 2 500 francs. »

Het woord is aan de heer De Smeyster.

De heer De Smeyster. — Mijnheer de Voorzitter, artikel 13bis nieuw wil een nalatigheid van de regering herstellen. In het kader van het noodplan-Martens van april 1984 werd ingeschreven dat sommige sociaal gerechtigden een vergoeding zouden krijgen voor de driemaal 2 pct. indexmatiging op de sociale uitkeringen tijdens de periode 1984-1986.

De heer Wyninckx. — Minister Dehaene heeft dat reeds uitgekraaid in juli.

De heer De Smeyster. — Het principe werd zelfs opgenomen in één van de vele volmachtbesluiten. Er zou namelijk een bepaalde inhaalpremie worden toegekend aan sommige uitkeringsgerechtigden met een bescheiden inkomen, ter compensatie voor hun koopkrachtverlies.

Minister Dehaene verklaarde zelfs dat de kabinetsraad van 1 juli jongstleden bepalingen uit de herstellwet zou uitvoeren waarbij een inhaalpremie zou worden toegekend ten voordele van gepensioneerd wgens hun koopkrachtverlies. Tot op heden belooft dat verlies 13,76 pct. Er werd in deze wet aan die belofte nog geen enkele concrete uitvoering gegeven of maatregelen hiertoe genomen.

De SP noemt dit een woordbreuk. De herstellwetten herstellen niets. Zij zijn een middel voor de regering om armoede te creëren. Heren en dames christen-democraten, u hebt hier de kans om uw minister van het ACW op zijn plichten te wijzen. Hij moet de maatregelen nemen om aan de laagste inkomens toe te kennen wat noodzakelijk is. (*Applaus op de socialistische banken.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan Vice-Eerste minister Willy De Clercq.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb in de commissie reeds geantwoord op dit amendement. Mijn antwoord is vermeld op

bladzijde 60 van het verslag van de heer Vermeiren en luidt: « Verder merkt de minister op dat het gewaarborgd inkomen geïndexeerd blijft, in tegenstelling met wedden en lonen waar een indexverhoging per jaar wordt overgeslagen. Bovendien zal aan de rechthebbenden op het gewaarborgd inkomen op 1 januari van de jaren 1985 en 1986 een vergoeding worden uitgekeerd, gelijk aan 2 pct. van dit inkomen.

Het doel dat door het amendement wordt nagestreefd, is dus ruimschoots bereikt.

M. le Président. — M. Paque et consorts proposent l'insertion de l'article 13ter (nouveau) que voici:

« **Art. 13ter.** L'article 62 de la loi-programme du 2 juillet 1981 instituant une participation temporaire et exceptionnelle de solidarité est prorogé.

Son produit est versé à la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie et est affecté au paiement d'une indemnité annuelle de chauffage aux bénéficiaires de revenu garanti.

Le montant de cette indemnité qui ne pourra être inférieur à 4 000 francs sera adapté annuellement au produit de la cotisation de solidarité par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. »

« **Art. 13ter.** Artikel 62 van de programmawet van 2 juli 1981 houdende instelling van een uitzonderlijke en tijdelijke solidariteitsbijdrage wordt verlengd.

De opbrengst ervan wordt gestort in de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen en wordt aangewend voor de betaling van een jaarlijkse stookvergoeding voor de gerechtigden van een gewaarborgd inkomen.

Het bedrag van die vergoeding, die niet minder dan 4 000 frank mag belopen, wordt jaarlijks aan de opbrengst van de solidariteitsbijdrage aangepast bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. »

La parole est à M. Paque.

M. Paque. — Monsieur le Président, nous avons déposé un amendement proposant l'insertion d'un article 13ter nouveau, libellé comme suit: « L'article 62 de la loi-programme du 2 juillet 1981 instituant une participation temporaire et exceptionnelle de solidarité est prorogé.

Son produit est versé à la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie et est affecté au paiement d'une indemnité annuelle de chauffage aux bénéficiaires de revenu garanti.

Le montant de cette indemnité qui ne pourra être inférieur à 4 000 francs sera adapté annuellement au produit de la cotisation de solidarité par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. »

Quelle a été l'inspiration de cet amendement?

M. Gramme, vice-président, prend la présidence de l'assemblée

ORDRE DES TRAVAUX

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

M. Wyninckx. — Monsieur le Président, avant que M. le président Leemans quitte l'hémicycle, j'aimerais savoir, par quel point de l'ordre du jour nous entamerons nos travaux à 14 heures. C'est là une question qui intéresse tous les membres de cette assemblée, me semble-t-il.

Mijnheer de Voorzitter, kunt u ons zeggen met welke agendapunten de namiddagvergadering zal worden begonnen?

De Voorzitter. — De vergadering van vanmiddag beginnen wij met de bespreking van het ontwerp van wet betreffende de voorlopige kredieten. Dan volgt de bespreking van het ontwerp van wet tot vaststelling van de legersterkte. Daarna volgen stemmingen. Vervolgens zou de herziening van artikel 56bis van de Grondwet aan bod komen.

Ik zal echter nog overleg plegen met minister Tindemans aangaande de bespreking van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De heer Wyninckx. — Dank u, mijnheer de Voorzitter.

REPRISE DE LA DISCUSSION

HERVATTING VAN DE BERAADSLAGING

M. le Président. — Nous reprenons la discussion en cours. Wij hervatten de aan de gang zijnde behandeling.

La parole est continuée à M. Paque.

M. Paque. — Quelle a donc été l'inspiration de cet amendement ?

Tout d'abord, une intervention, dans l'émission de radio Liège-Matin, de M. Michel, président du PRL.

M. Humblet. — Il y a plus amusant comme écoute.

M. Paque. — Chaque chose en son temps.

En écoutant M. Michel, j'ai eu l'impression qu'il reconnaissait qu'un certain nombre d'injustices avaient été créées, non volontairement, mais du fait des différentes lois-programmes et des pouvoirs spéciaux. Ces injustices ont amené ce que beaucoup appellent une « nouvelle pauvreté ».

Le lendemain, dans l'émission « Faire le point », j'ai écouté, toujours avec plaisir et ravissement, puisque cela va dans le sens de l'optique socialiste, M. Gérard Deprez, président du PSC qui, outre qu'il a évidemment vanté, pendant une heure, les bienfaits de ce gouvernement, a reconnu qu'un certain nombre d'injustices avaient effectivement été créées. Il y a d'ailleurs repris l'expression « une nouvelle pauvreté ». Les termes étaient donc exactement les mêmes que ceux employés la veille par M. Michel.

D'autre part, chacun de nous a reçu des documents importants de la fondation Roi Baudouin. Celle-ci a également mené une enquête très fouillée en ce qui concerne cette « nouvelle pauvreté ».

En commission des Finances, lors de la discussion du budget des Voies et Moyens, plusieurs collègues avertis ont reconnu également la nécessité d'un redressement des injustices envers certaines catégories de notre société.

Lundi matin ont eu lieu les réunions des bureaux de partis. Lundi après-midi, j'ai entendu, avec satisfaction, que plusieurs d'entre eux — notamment ceux du gouvernement — reconnaissent l'existence de certaines injustices et la nécessité d'un redressement de celles-ci.

Par conséquent, les partis que je viens de citer, les membres des commissions, la fondation Roi Baudouin et les bureaux de partis, reconnaissent qu'une rectification est nécessaire. J'estime que l'amendement que j'ai déposé va dans ce sens; par ailleurs, il résulte de ce qu'on peut appeler une volonté populaire.

La justification est la suivante :

« A la suite des augmentations de prix des produits énergétiques, les plus démunis de notre société se trouvent dans une situation de plus en plus précaire, notamment en ce qui concerne le paiement de leur chauffage.

Les coupures de gaz et d'électricité qui se multiplient en sont le reflet.

Le présent amendement instaure une solidarité entre, d'une part, ceux qui ne perçoivent que le revenu garanti et, d'autre part, les sociétés des secteurs abrités : entreprises fournissant de l'énergie, assurances, secteurs financiers.

La cotisation exceptionnelle de solidarité proposée a été instaurée en 1976 et reconduite jusqu'en 1981. Son produit durant ces années s'élevait à près de 6 milliards.

L'intervention de la CNPRS se justifie par le fait que cet organisme détient les dossiers des titulaires de revenu garanti. »

Après avoir entendu l'avis des hautes autorités des différents partis et de membres de la commission, je puis persuadé que la majorité votera cet excellent amendement. (*Applaudissements sur les bancs socialistes et sur ceux du FDF.*)

M. le Président. — La parole est à M. Willy De Clercq, Vice-Premier ministre.

M. W. De Clercq, Vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le Président, la réponse que j'ai fournie à M. De Smeyter vaut également pour les préoccupations dont M. Paque a fait état. Je maintiens donc mon point de vue.

M. le Président. — Le vote sur l'amendement est réservé.

L'article 14 est ainsi rédigé :

Art. 14. La présente loi entre en vigueur le 1er janvier 1985.

Art. 14. Deze wet treedt in werking op 1 januari 1985.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur les amendements et sur les articles réservés, ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen deze namiddag over de aangehouden amendementen, over de aangehouden artikelen en over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI AJUSTANT LE BUDGET DE LA DETTE PUBLIQUE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1984

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE AANPASSING VAN DE RIJKSSCHULDBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1984

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi ajustant le budget de la Dette publique de 1984.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende aanpassing van de Rijksschuldbegroting voor 1984.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (*Voir document n° 6-II-1 et 2, session 1984-1985, du Sénat, et document n° 5-II-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.*)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (*Zie stuk nr. 6-II-1 en 2, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 5-II-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.*)

De Voorzitter. — De artikelen van het ontwerp van wet luiden :

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1. De kredieten ingeschreven onder de titel I — lopende uitgaven en onder de titel III — aflossingen van de rijksschuld, van de begroting van de Rijksschuld voor het begrotingsjaar 1984 worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij deze wet gevoegde tabel en ten belope van (in miljoenen franken) :

Aanpassingen	Kredieten
TITEL I	
<i>Lopende uitgaven</i>	
Bijkredieten voor het lopend jaar	3 490,0
Verminderings	490,0
Bijkredieten voor vroegere jaren	41,8
TITEL II	
Bijkredieten voor het lopend jaar	6,2
TITEL III	
<i>Aflossing van de rijksschuld</i>	
Bijkredieten voor het lopend jaar	427,1
Verminderings	1 336,9

I. Ajustement des crédits

Article 1er. Les crédits prévus au titre I — dépenses courantes et au titre III — amortissements de la dette publique, du budget de la Dette publique de l'année budgétaire 1984 sont ajustés suivant les données détaillées du tableau annexé à la présente loi et à concurrence de (en millions de francs) :

Ajustements	Crédits
TITRE I	
<i>Dépenses courantes</i>	
Crédits supplémentaires de l'année courante. . .	3 490,0
Réductions	490,0
Crédits supplémentaires pour années antérieures .	41,8
TITRE II	
Crédits supplémentaires de l'année courante. . .	6,2
TITRE III	
<i>Amortissements de la dette publique</i>	
Crédits supplémentaires de l'année courante. . .	427,1
Réductions	1 336,9
— Aangenomen.	
Adopté.	

II. Diverse bepalingen

Art. 2. De bij deze wet toegestane kredieten zullen door de algemene middelen der Schatkist gedekt worden.

II. Dispositions diverses

Art. 2. Les crédits ouverts par la présente loi seront couverts par les ressources générales du Trésor.

— Aangenomen.

Adopté.

Art. 3. Deze wet treedt in werking de dag van haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 3. La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

— Aangenomen.

Adopté.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen deze namiddag over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DE LA DETTE PUBLIQUE DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1985*Discussion et vote des articles***ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE RIJKSSCHULDBEGROTING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1985***Beraadslaging en stemming over de artikelen*

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget de la Dette publique pour 1985.

Wij gaan over tot het onderzoek van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de Rijkschuldbegroting voor 1985.

Au tableau budgétaire, M. Humblet présente l'amendement que voici :

*« Titre I. — Dépenses courantes**Section 31. — Chapitre III**Transferts de revenus à destination d'autres secteurs*

Art. 33.03. Rente au nom du prince de Waterloo. — Crédit: 100 000 francs (p. 5).

Supprimer cet article.

Réduction: 100 000 francs. »

*« Titel I. — Lopende uitgaven**Sectie 31. — Hoofdstuk III**Inkomstenoverdrachten aan andere sectoren*

Art. 33.03. Rente op naam van de prins van Waterloo. — Krediet: 100 000 frank (blz. 5).

Dit artikel te doen vervallen.

Vermindering: 100 000 frank. »

La parole est à M. Humblet.

M. Humblet. — Monsieur le Président, mon amendement concerne l'article 33.03 relatif à la dotation au bénéfice de son altesse sérénissime le prince de Waterloo.

Je puis, pour deux raisons, être extrêmement bref.

D'une part, en effet, ce problème a été débattu lors de la discussion du budget de la Dette publique pour 1984 qui fut approuvé voici un an; d'autre part, mon amendement est assorti d'une justification très explicite.

Je me contenterai donc de faire remarquer qu'il s'agit d'une disposition passiste encore en vigueur 170 ans après la bataille de Waterloo et prise au bénéfice d'une seule personne en vertu de sa qualité nobiliaire, attribuée par le roi Guillaume des Pays-Bas qui avait pu agrandir son royaume grâce à elle.

Si l'on veut aujourd'hui prendre de telles mesures, elles ne devaient pas se rapporter à une bataille lointaine, mais plutôt à celles de la dernière guerre mondiale alors qu'on célèbre actuellement, l'anniversaire de la bataille de Bastogne. Je ne vois pas pourquoi on ne pourrait imaginer de faire figurer, au budget de la Dette publique, une dotation en faveur, par exemple, du colonel McAuliffe.

Comme je l'ai souligné dans la justification de mon amendement j'estime, monsieur le Vice-Premier ministre, que ce droit personnel nobiliaire passiste n'a rien à voir avec l'amitié qu'on peut ressentir pour le peuple britannique et en souvenir de notre solidarité au cours des deux guerres mondiales.

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Willy De Clercq, Vice-Eerste minister.

De heer W. De Clercq, Vice-Eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de Voorzitter, zoals de heer Humblet trouwens zelf in de verantwoording bij zijn amendement schrijft: « Bref, il est temps de sortir de cette situation par une négociation avec le Royaume-Uni. »

Sans vouloir aucunement porter un jugement sur le problème, je signale à l'honorable membre que les négociations sont en cours. Si l'on veut qu'elles aboutissent, on ferait mieux, je crois, de faire preuve d'un maximum de discrétion.

Je demande dès lors le rejet de l'amendement.

M. le Président. — Le vote sur cet amendement, sur l'article du tableau auquel il se rattache ainsi que sur l'article premier du projet de loi est donc réservé.

De stemming over dit amendement, over het artikel van de tabel waarop het betrekking heeft alsmede over artikel 1 van het wetsontwerp is aangehouden.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion des autres articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand meer het woord vraagt in de behandeling van de andere artikelen van de tabel breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir documents nos 5-II-1 à 3, session 1984-1985, du Sénat, et document n° 4-II-1, session 1984-1985, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stukken nrs. 5-II-1 tot 3, zitting 1984-1985, van de Senaat, en stuk nr. 4-II-1, zitting 1984-1985, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

Article 1er. Il est ouvert pour les dépenses de la dette publique afférentes à l'année budgétaire 1985 des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits
Dépenses courantes (titre I)	380 000,0
Dépenses de capital (titre II)	473,0
Total pour les titres I et II	380 473,0
Amortissements de la dette publique (titre III)	104 985,5
Total	485 458,5

Ces crédits sont énumérés aux titres I, II et III du tableau annexé à la présente loi.

Artikel 1. Voor de uitgaven van de rijksschuld voor het begrotingsjaar 1985 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen frank):

	Kredieten
Lopende uitgaven (titel I)	380 000,0
Kapitaaluitgaven (titel II)	473,0
Totaal voor titels I en II	380 473,0
Aflossingen van de rijksschuld (titel III)	104 985,5
Totaal	485 458,5

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I, II en III van de bij deze wet gevoegde tabel.

— Réservé.

Aangehouden.

Art. 2. Les crédits inscrits au projet de budget de la Dette publique de 1985 pour le service financier des emprunts amortissables suivant tableau d'amortissement, peuvent être utilisés pour compléter les dotations d'amortissement prévues à l'année budgétaire précédente, dans la mesure où ces dotations sont insuffisantes pour assurer les amortissements contractuels.

Art. 2. De kredieten uitgetrokken in het ontwerp van begroting van de Rijksschuld voor 1985 voor de financiële dienst van de leningen aflosbaar volgens delgingstabel mogen benut worden om de op het vorig begrotingsjaar uitgetrokken delgingsdotaties aan te vullen in de mate dat deze dotaties onvoldoende blijken om de contractuele aflossingen te verzekeren.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Les crédits postulés aux articles 21.01 et 91.01 du budget de la Dette publique de l'année 1985 pour les charges d'intérêt et pour l'amortissement des emprunts visés par ces articles, peuvent être affectés pour compléter, selon le cas, les dotations d'amortissement contractuelles de ces emprunts ou le montant des fonds nécessaires à leur service d'intérêt.

Les crédits ainsi affectés peuvent être transférés de l'un à l'autre de ces articles, moyennant accord du ministre du Budget.

Art. 3. De op de artikelen 21.01 en 91.01 van de begroting van de Rijksschuld voor het jaar 1985 uitgetrokken kredieten voor de rentelasten en voor de aflossing van de in deze artikelen bedoelde leningen, mogen worden aangewend om, naar het geval, de contractuele aflossingsdotaties van deze leningen of het bedrag van de voor hun rentedienst benodigde fondsen te vervolledigen.

De aldus aangewende kredieten mogen van het ene naar het andere artikel worden overgeschreven, op voorwaarde van akkoord van de minister van Begroting.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 4. Le ministre des Finances est autorisé à payer par avances, dans la limite des crédits budgétaires et à charge de régularisation ultérieure,

les dépenses incombant au Trésor du chef des charges d'intérêt, escompte et frais de certificats de Trésorerie, bons du Trésor et crédits à taux d'intérêt variable, ainsi que de celles découlant de l'application de la garantie de change aux emprunts bénéficiant de cette clause.

Art. 4. Binnen de perken van de begrotingskredieten en mits latere regularisatie, wordt de minister van Financiën ertoe gemachtigd door middel van voorschotten de uitgaven te betalen die ten laste vallen van de Schatkist uit hoofde van rentelasten, disconto en kosten betreffende schatkistcertificaten, schatkistbons en kredieten met variabele rentevoet, evenals de lasten die voortvloeien uit de toepassing van de wisselgarantie verleend aan de leningen met dergelijke clausule.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au titre IV du tableau joint à la présente loi sont évaluées à 120 650 000 000 de francs pour les recettes et à 120 651 500 000 francs pour les dépenses.

Art. 5. De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de bij deze wet gevoegde tabel worden geraamd op 120 650 000 000 frank voor de ontvangsten en op 120 651 500 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 6. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard du numéro de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Art. 6. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in titel IV van de bij deze wet gevoegde tabel, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat op elk dezer betrekking heeft.

De fondsen en rekeningen waarop door bemiddeling van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Le Trésor est autorisé à consentir des avances lorsque le compte du fonds qui fait l'objet de l'article 60.01.B du titre IV du tableau se trouvera en position débitrice.

Art. 7. De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekening van het fonds, dat het voorwerp uitmaakt van artikel 60.01.B van titel IV van de tabel, debet staat.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé cet après-midi aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij gaan deze namiddag over tot de aangehouden stemmingen en tot de stemming over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 14 heures.

Wij zetten onze werkzaamheden vanmiddag te 14 uur voort.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 12 h 15 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 12 u. 15 m.)

896